

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

Кафедра української мови, методики її навчання та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 4 від 1 лютого 2022 р.

Голова Приймальної комісії

О.Г. Самойленко

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для підготовки іноземних громадян

до вступу в ЗВО України

на підготовчому відділенні

Ніжин

2022

Програма вступного іспиту для іноземних студентів усіх спеціальностей

Розробник – Т. В. Рудюк, доктор педагогічних наук, доцент кафедри української мови, методики її навчання та перекладу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Програма затверджена на засіданні кафедри української мови, методики її навчання та перекладу

Протокол від «04» січня__ 2022 року № _8__

Завідувач кафедри _____ (Бойко Н.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
«24» _січня_2022 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за спеціальністю

Протокол від «26» _січня____2022 року № __5__

«26» січня 2022 року Голова _____ (_Клипа Н.І._____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Пояснювальна записка

Програму іспиту з української мови для іноземців та осіб без громадянства розроблено для конкурсного відбору вступників до Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя для здобуття ОР «...» за спеціальностями «...», «...».

Мета програми – виявити рівень володіння українською мовою для навчання та соціокультурної комунікації.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Аудіювання», «Читання», «Говоріння», «Письмо».

Структура вступного випробування з української мови для іноземців та осіб без громадянства

Іспит з української мови складається із завдань з чотирьох видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письма, говоріння) у формі співбесіди.

АУДІЮВАННЯ

Монологічне мовлення. Вступник повинен сприймати на слух і розуміти повільне, ретельно артикульоване монологічне мовлення, що супроводжується тривалими паузами для полегшеного сприймання.

Діалогічне мовлення. Вступник повинен сприймати на слух і розуміти зміст діалогу, комунікативні наміри його учасників.

ЧИТАННЯ

Апробація навичок читання. Вступник повинен читати текст з настановою на загальне охоплення його змісту; визначати тему прочитаного тексту; розуміти досить повно й чітко короткі прості тексти, інформаційні листівки, розпорядження чи пояснення, спираючись на вже відомі слова та фрази; висловлювати власну думку щодо змісту прочитаного матеріалу, маючи перед собою опрацьований текст як візуальну опору.

ГОВОРІННЯ

Розповідь про себе. Монологічне мовлення. Вступник повинен самостійно продукувати прості, здебільшого ізольовані фрази про себе, інших людей і місце навчання, перебування, проживання тощо; відтворювати коротке, попередньо підготовлене повідомлення на запропоновану тему; репродукувати монологічне висловлювання на основі прочитаного тексту.

Навички взаємодії. Діалогічне мовлення. Вступник повинен визначати комунікативні наміри співрозмовника в межах мінімального набору мовленнєвих ситуацій; розуміти ретельно сформульовані повсякденні висловлювання, спрямовані на задоволення елементарних потреб; виконувати прості, короткі інструкції та вказівки; ініціювати й адекватно реагувати на репліки співрозмовника; відрекомендувати себе; використовувати елементарні засоби привітання й підтримання бесіди; реагувати на почуті новини; ставити

запитання й відповідати на них; надавати інформацію про деталі особистого життя.

ПИСЬМО

Диктант. Вступник повинен відтворювати й продукувати прості, ізольовані речення на запропоновану тему, відповідно до поставленої мети; відтворювати письмовий текст на основі прочитаного; запитувати й повідомляти в письмовій формі про себе та інших (уявних) людей, їхній вік, національність, адресу, дату народження чи прибуття в країну, професійну діяльність, захоплення тощо.

На іспит пропонуються такі мовленнєві теми:

1. Знайомство.
2. Етикет.
3. Людина.
4. Погода та явища природи.
5. Навчання.
6. Страви. Кухня.
7. Місто. Вулиця.
8. Послуги й покупки.
9. Одяг.
10. Подорожі. Дозвілля.
11. Транспорт.
12. Житло.
13. Технології. Інтернет.
14. Свята, подарунки, привітання.
15. Свята та традиції в Україні. Свята моєї країни.
16. Україна – держава, у якій я навчаюся.
17. Моя країна.
18. Спорт. Здоров'я.
19. Лікарня.
20. Мистецтво.

Порядок оцінювання результатів вступного випробування (вступного іспиту) з української мови

Загальні положення

Завдання з української мови оцінюються за результатами усної співбесіди на запропоновані теми. На підготовку до діалогу відводиться час у розмірі 15-30 хвилин.

Критерії оцінювання

Кількість балів за виконання може складати від 1 до 5, які нараховуються за кожне завдання за умови правильної відповіді у відповідності до складності.

Таким чином, максимальна кількість балів за правильне виконання може складати 5.

Розділ 1. Фонетика, Графіка, Орфоепія

Український алфавіт. Співвідношення між літерами і звуками. Поділ звуків на голосні та приголосні.

Приголосні звуки української мови. Сонорні та шумні звуки. Співвідношення приголосних за твердістю – м'якістю, дзвінкістю – глухістю. Протиставлення шиплячих та свистячих звуків.

Голосні звуки української мови. Наголошені й ненаголошені голосні. Йотовані голосні. Модифікація голосних звуків у мовному потоці.

Основні чергування голосних і приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Подвоєння та подовження.

Склад. Складоподіл і його основні правила. Відкритий і закритий склад. Наголос і його функції.

Орфоепія. Засоби милозвучності української мови. Правила вимови голосних і приголосних звуків. Інтонація.

Графіка. Друковані й рукописні літери. Апостроф. Правила вживання апострофа і м'якого знака.

Розділ 2. Словотвір і морфологія

Будова слова. Поняття про морфеми. Основні чергування в корені слова.

Іменник. Категорія істоти / неістоти. Власні й загальні назви. Рід іменників. Число іменників. Відміни іменників. Відмінкова система. Значення і вживання відмінків.

Займенник. Відмінкові форми, вживання особових займенників. Специфіка вживання особових займенників *ти* і *ви*. Присвійні займенники. Зміна присвійних займенників за родами і числами. Відмінювання присвійних займенників. Питальні займенники.

Прикметник. Зміна прикметників за родами і числами. Відмінкова система прикметників. Узгодження прикметників з іменниками.

Числівник. Прості, складні та складені числівники. Вживання кількісних числівників у сполученні з іменниками. Порядкові числівники. Зміна порядкових числівників за родами і числами.

Дієслово. Інфінітив. Дійсний спосіб дієслів. Доконаний і недоконаний вид. Теперішній, минулий і майбутній часи дієслова. Дієвідмінювання. Дієслівне керування. Перехідні і неперехідні дієслова. Наказовий спосіб. Умовний спосіб.

Прислівник. Предикативні прислівники. Питальні прислівники. Прислівники часу, місця, способу дії.

Службові частини мови. Прийменники, сполучники, частки.

Розділ 3. Синтаксис

Просте речення. Типи речень за метою висловлювання. Типи речень за емоційним забарвленням. Стверджувальні та заперечні речення. Двоскладні речення. Односкладні речення. Головні члени речення. Способи вираження підмета і присудка. Другорядні члени речення. Порядок слів у реченні. Інверсія.

Складне речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення.

Пряма й непряма мова. Перетворення прямої мови на непряму. Цитата.

Література

1. Мова для всіх: Навчальний посібник з української мови для студентів підготовчого факультету. Частина 1 / Моргунова Н.С., Резван О.О. – Харків, 2008. 85 с.
2. Мова для всіх: Навчальний посібник з української мови для студентів підготовчого факультету. Частина 2 / Моргунова Н.С., Резван О.О. – Харків, 2008. 90 с.
3. Українська мова для іноземців. Чистяхова А.Б., Селіверстова Л.І., Лагута Т.М. / Підручник. Харків: Індустрія, 2008. – 383 с.
4. Харків. Перші кроки. (Навчальний посібник з читання за матеріалами місцевого країнознавства для іноземних студентів.) Тараненко В.В., Солодова Л.Є., Доценко Т.Г. – Харків, 2010. – 140 с.
5. Комунікативний мінімум (українсько-французький, українсько-англійський, українсько-китайський, українсько-арабський)
6. Базовий двомовний словник (українсько-французький, українсько-англійський, українсько-китайський, українсько-арабський)
7. Українська мова. Перші кроки. Відеоситуації (Опришко Н.О., Денисенко О.С.)
8. Українська мова як іноземна (початковий курс): Підручник / В. Вінницька, Л. Головяшина, Н. Плющ – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. – 379 с.
9. Вивчаймо українську мову!: Навчальний посібник / М. Джура. – Львів: ЛА «Піраміда», 2007.– 212 с.
10. Ласкаво просимо! : навч. посібник з української мови для іноземних студентів : у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 387 с.